

Pölöskei Ferenc /Budapest/

MEGNYITÓ

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm kedves külföldi és hazai vendégeinket, barátainkat, mindenekelőtt Venelin Kocev elvtársat, a Bolgár Népköztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. Ma a bolgár szak megalapításának 35. évfordulójára emlékezünk, bár a budapesti egyetemen a bolgár nyelv, irodalom és történelem művelése és tanítása több, mint százados multra tekint vissza.

A budapesti bulgarisztikai szak megalapozásában kimagasló érdemei vannak Nagypál Teréznek, karunk kiemelkedő oktató-egyéniségének. A magyarországi bulgaristák, akik ma az oktatás, művelődés és a politikai élet különböző területein dolgoznak, jobbjára az ő tanítványainak nevezhetik magukat.

A bolgár szak fennállásának 35. évfordulóját ünnepelve emlékezünk a bolgár művelődés és történelem két jelentős évfordulójára is. Hiszen ezerszáz évvel ezelőtt érkeztek Bulgáriába Metódnak Moráviából kiűzött tanítványai és megteremtették az óbolgár nyelvű irodalom központjait. Emlékezünk még a 110 évvel ezelőtt hősi halált halt nagy bolgár forradalmár költőre, Hriszto Botevre, valamint a történelmi sulyú áprilisi felkelésre.

Bulgária történetének számos eseménye kapcsolódik hazánk történetéhez, de korunkban is szoros szálak fűznek össze bennünket, Arra törekszünk, hogy ezeket tovább erősítsük.

Az említett évfordulókra, különösképpen persze a bolgár szak 35. évfordulójára emlékezve valamiféle számvetést, mérleget is vonhatnánk. Azt mindenesetre örömmel állapíthatjuk

meg, hogy egyre többet tudhatunk, láthatunk egymás kulturális kincseiből, történelmi tudományos és kulturális kapcsolatainkról. Különösen sokat tettek ezért az eredményesen működő kulturális centrumok Szófiában és Budapesten és egyes népeink barátságának elmélyítését élethivatásuknak is vállaló tudósok, művészek, politikusok. Közülük is inkább csak példaként és teljesen önkényesen hadd emeljem ki Nino Nikolov, Búr Márta és Sztoján Radev elvtársak neveit. És engedjék meg, hogy ezuttal a Tudományos Minősítő Bizottság történelmi szakbizottsága elnökeként üdvözöljem őt abból az alkalomból, hogy elnyerte a tudományok doktora fokozatot. Magyar részről is többen sokat tettek kapcsolataink ápolásáért és fejlesztéséért. Ugyancsak példaként említhetem meg a világhírűvé vált Nagy László költő nevét, továbbá Király Péter és Juhász Péter munkásságát. Amint köztudott, az elmúlt évben Király Péter magas bolgár kitüntetésben részesült, a Cirill-Metód Testvérek nemzetközi díjat kapta, melyet Todor Zsivkov elvtárs, a Bolgár Államtanács elnöke nyújtott át.

A számadásnak természetesen velejárója a problémák, az előttünk álló akadályok feltárása is, ebben az összefüggésben utalok csupán egyetemi oktatásunk egyes hiányosságaira. Ugy gondolom ugyanis, hogy ezen a téren bizonyos megújulásra van szükségünk a szak struktúráját, oktatói ellátottságát és a hallgatók nyelvi és tudományos képzésének megalapozását tekintve egyaránt. A közeljövő feladatának tekintjük ezért a viszonylag kevés hallgatóval rendelkező szakok - ide tartozik a bolgár szak is - ilyen értelmű korszerűsítését. Szembetűnő ugyanis itt az alacsony oktatói létszám, a magas óraszám, és a segéderők hiánya. Egy-egy szak heti óraszámja függetlenül természetesen a hallgatói évfolyamlétszámoktól, általában 12 óra. Az 5 évfolyamon tehát így összesen 60 óra. Az oktatók száma ugyanakkor 3-4-5 körül mozog. Egy oktatóra tehát mintegy heti 12-16 óra jut, ehhez járulnak még a konzultációk, az évfolyam és szakdolgozatok irányítása. Ilyen lekötöttség mellett természetesen aligha marad számottevő idejük a szakirodalom alapos tanulmányozására. Ezért veszélyben forog a szak-

mai utánpótlás biztosítása. Feltétlenül szükséges ezért e szakok, benne a bolgár szak korszerű strukturájának kidolgozása. A nyelvészetet, az irodalmat és a történelmet oktatók nagyobb létszámú és specializálódó oktatói kollektívájának kialakítása. Mindezzel természetesen csak jelezni kívántam az előttünk álló feladatok sokrétűségét és korántsem foglaltam azokat össze. De hogy ilyen irányú erőfeszítéseink milyen eredménnyel járnak, ma még alig-alig tudhatjuk. Azt azonban mégis reméljük, hogy 15 év múlva a bolgár szak működésének 50 éves évfordulóján újabb jelentős sikerekről adhatunk majd számot.

A tanácskozásnak eredményes, jó munkát kívánok.